

שְׁפִילָה לְהַמְרָה

יא כסלו התשפ"ד
מפטירין יצמי תלואים
(הושע יא, ז)

פְּרִשֵׁת וַיֵּצֵא

סיפור לשבת

”כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ”

(כח, טו)

פעם אחת בא אל הסבא קדישא מרוזין זי"ע חסיד אחד, לשפוך שיחו ולהוושע בדבר ישועה ורחמים. הרה"ק רבי דוד מטשורטקוב זלה"ה, שהיה אז רך בשנים כבן אחד עשרה, הבחין באותו חסיד שהוא שרוי בצער רב ובדאגה גדולה, והבין שצרתו צרה גדולה, על כן, נתעורר בו רצון לדעת איך יפול דבר, ומאין תבוא ישועתו. המתין הרה"ק מטשורטקוב אצל פתח חדרו של אביו הרה"ק מרוזין, עד שיצא החסיד מלפני הקודש, ושאלו מה אמר לו הרבי, סיפר לו החסיד ברכת הרבי, 'דער אייברשטער זאל דיר העלפען' (השם יעזור לך). אמר לו הרה"ק מטשורטקוב הכנס שוב אל הקודש פנימה ושאל מלפני אבי מה יהיה עד שיעזור השי"ת, ציית לו החסיד ויעש כאשר צוהו. כשיצא סיפר לו שהרה"ק מרוזין ענה לו, עד שיעזור השי"ת, גם יעזור השי"ת. כששמע הרה"ק מטשורטקוב דברים אלו פתח ואמר, לזה כיון הכתוב 'כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך', גם עד אז, לא אעזבך ואעזור לך. (דברי דוד).

”נָתַן אֱלֹהִים שִׁכְרִי” (ל, יח)

החפץ חיים זצ"ל הסביר על פי משל. בעל בית חרושת העסיק פועלים רבים. פעם אחת עמד אותו אדם להשיא את בתו. חשב העשיר בלבו: כיצד אנהג, חייב אני להזמין לחתונת בתי את כל הפועלים, אולם אין זה נאה שהם ישבו יחד עם כל המוזמנים החשובים, ידידי ומכרי. הוא חשב ולבסוף טיכס עצה מה לעשות. יום לפני החתונה, הוא ערך בביתו שולחנות כדי המלך והזמין את כל הפועלים לסעודה. בהזמנתו הוא אמר להם, בואו ושמחו בחתונת בתי. עבר שכנו וראה את השמחה הנערכת בבית ואת כל הפועלים מסובים ליד שולחנות ערוכים, התפלא ואמר, וכי הפועלים חשובים בעיניו יותר מכל מכריו, עד שהוא עורך עבורם סעודה מיוחדת. ועוד, שהוא מקדים את השמחה שהוא עורך לפועלים לשמחת שאר המוזמנים, ולא ידע אותו שכן, כי לא מפאת חשיבותם של הפועלים הם יושבים עתה בסעודה, אלא דוקא מפני שאין העשיר מעוניין שהם יהיו בחתונת בתו יחד עם כל המכובדים, ולכן הוא מקדים אותם ושמה עמם בנפרד. הנמשל הוא את אשר רואות עינינו שרשעים רבים דרכם צלחה והם מתענגים בעולם הזה בעושר וכבוד. מי שרואה זאת עלול להתפלא ולשאול, מדוע דרך רשעים צלחה, למראה עינים נראה כאילו מעדיפים אותם על פני צדיקים ושומרי התורה והמצוות. אולם האמת שונה לחלוטין, מקדימים אותם ונותנים להם את שכרם כאן בעולם הזה כדי לטורדם מהעולם הבא. הקדמה זו אינה מפני כבודם, מעלתם או ערכם הרב. ההקדמה נובעת מכך שבשמים לא מעוניינים שהם ישבו בסעודה אחת, בסעודה הגדולה והאמיתית שתתקיים לעתיד לבוא יחד עם שלומי אמוני ישראל.

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם

פרק ה' | עיניך ברכות בחשבון
עיניך הקדושות של רות המואביה

מגלה הזמר הקדוש (ח"ב דף ריז), שנה הטעם שבצעו אמר לרות המואביה: "עיניך בשדה אשר יקצרו", מפני שראה בעו שירות יש עינים טובות הממשיכות בהסתכלותן טובה וברכה, ועל ידי הסתכלותה בלבד בשדה שרתה ברכה בתבואת השדה, והיכן שרותה הסתכלה והביטה בשדה - התברך והתברך כל יבול השדה בזכותה, ובעו ראה שהיא גורמת בעיניה בלבד ברכות מרבית בכל מקום שהיא מביטה בו, כמו שנאמר (שיר השירים ז ה) "עיניך ברחות בחשבון". וכיון שראה בעו מקום שרותה הסתכלה, התברך והתברך כל היבול על ידי עיניה הטובות, לכן אמר לה בעו שתוסיף להסתכל עוד על השדה, וזה רמזו בפסוק "עיניך בשדה", קלומר תסתכלי עוד, ותברכי עוד ועוד בהסתכלותך הטובה את כל השדה כלה. עד כאן דבריו.

מדוע המצרע הולך דוקא לכהן שיבדק את נגעו ומגלה הזמר הקדוש (ח"ג מט עב), שנה הטעם שהתורה תקנה שהמצרע צריך ללכת דוקא אל הפהן שהוא יבדק את נגעו האם הוא מצרע או לא, וזאת מפני שפאשר יראה הפהן את נגע הצרעת אצל הצרוע, בכח הסתכלותו הטובה בלבד על הצרעת הוא ירפא את הצרוע מצרעתו. כי על ידי שביט וסתכל הפהן על הצרעת בעיניו הטובות, הוא ימשיך עליה רפואה שלמה, ומיד יסור נגע הצרעת מן הצרוע, ושב ורפא לו. ובארו הרה"ק רבי שלום מפעלזא זיע"א (מדבר קדש פ' בהעלותך), והרה"ק רבי מרדכי מאליק זיע"א (גדולת מרדכי יג מידות), שנה רמזו בפסוק (ויקרא יג) "ויראה הפהן" - שעל ידי ראייתו והסתכלותו של הפהן על הצרעת - "ויראה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע". כי על ידי קדשת עיניו של הפהן, בהסתכלותו בלבד על הצרעת, הוא מבטל את הקלפה ואת טמאת נגע הצרעת מן הצרוע, ומרפא את המצרע מצרעתו.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
17:53	17:14	16:01	תל אביב
17:49	17:16	16:17	חיפה
17:49	17:13	16:08	באר שבע
17:53	17:17	16:20	

הבן איש חי

ספר 'פסקי בן איש חי' | הלכות שבת

סימן שט"ז

דברים האסורים משום אוהל בשבת

עשיית אהל קבע היא תולדת בונה ואסורה בשבת מן התורה. ולכן אמרו רז"ל אסור לעשות אהל בשבת או ביום טוב, דהיינו גג המאהיל עליו להגן מן החמה, או מגשמים, או מאיזה דבר אחר. ואפילו הוא אהל ארעי שאינו עשוי להתקיים אלא רק הוא לפי שעה, ואפילו שאין מחיצות תחתיו כגון שפרס מחצלת על גבי ד' קנדסין, אף על פי כן כיון דעשוי כדי לאהיל ולהגן הרי זה אהל גמור ואסורו חכמים אף על פי שהוא ארעי, גזרה משום אהל קבע שהוא תולדת בונה ואסור מן התורה.

הא דאסרו חז"ל גם בעראי הוא דוקא באהל שהוא גג, אבל מחיצה של עראי מותר לעשות לכתחלה בשבת, ואפילו עשויה אותה כדי להגן מן החמה או מן הצינה לא חשיבה כאהל בשביל כך. וכן אם עושה אותה בשביל הנרות שלא יכבו, או שעושה אותה לצניעות בעלמא כגון להפסיק בין אנשים לנשים שלא יראו זה את זה, וכן כיוצא בזה שרי.

מיהו אם עושה אותה להתיר סוכה, או להתיר שאר איסור, וכגון שעושה מחיצה עשרה טפחים מפני הספרים בפריסת סדין או מחצלת כדי שיהא מותר לשמש מטתו, או לעשות צרכיו וכיוצא בזה, אפילו שהיא מחיצת עראי אסור, כיון שעשויה להתיר איזה דבר האסור. ובסו"ק מקבצייאל כתבתי דהוא הדין אם פורס סדין כנגד מקום שיש בו צואה, אם הוא בענין דאם לא היה פורס הסדין היה אסור לקרות, דחשיב זה עשויה להתיר דבר האסור ואסור לפרוס הסדין. ורק אם היה בענין דהוה אפשר לכפות על הטינוף כלי ולקרות שרי לפרוס סדין, כיון דאפשר להתיר האסור באופן אחר.

וילון התלוי לפני הפתח במקום דלת אף על פי שהוא תלוי שם בקביעות מותר לתלותו בשבת, דכיון שהוא נע ונד ברוח מצויה, וגם אינו מעכב לעוברים ושבים דרך שם, אינו נקרא מחיצה קבועה אלא מחיצת עראי, וכל דלא עשויה להתיר שרי. וכן הוא הדין יש להתיר מטעם זה לתלות הפרוכת לפני ארון הקודש, אפילו אין שם דלת אלא הפרוכת עצמה היא מחיצה לארון.

כתוספת מחיצה המתרת יש שלוש דעות, האחד דעת מהר"ם שמתיר בתוספת היכא דאיכא טפח פרוס מבעוד יום אפילו שהטפח הזה הוא פרוס

מלמעלה למטה כגון מחצלת הכרוכה על המוט מבעוד יום, והרי טפח ממנה משולשל למטה מבעוד יום, דמותר לשלשל כולה למטה בשבת ויום טוב. השני דעת מגן אברהם דסבירא ליה דלא הותר תוספת מחיצה בשבת, אלא בהיכא דהטפח הוא בולט מן הצד גבוה עשרה טפחים ומגיע עד הארץ ורק הרוחב שלו הוא טפח. אבל אם הוא רק פרוס מלמעלה רוחב טפח, לא מקרי בכהאי גוונא מוסיף. אלא הרי זה עושה מחיצה ממש מתחילה, משום דאין זה הטפח קרוי מחיצה כלל, דלא מקרי מחיצה אלא כשהיא מחיצה עשרה טפחים ומגיעה לארץ. השלישית סברת ר"ת ודעמייהו דסבירא להו בכל גוונא אין להתיר בתוספת מחיצה מתרת. והנה דעת מרן ז"ל בשולחן ערוך לא נתברר בדין זה, וגם בבית יוסף לא גילה דעתו אלא רק העתיק דברי המרדכי ופירש דבריו. והנה בנידון דידן גם לדעת המגן אברהם ודעימיה לא יועיל, מאחר דאין כאן מחיצה עשרה טפחים בכל הסוכה אפילו כדי רוחב טפח, ורק לדעת המרדכי ודעימיה מותר להוסיף בנידון דידן. ומאחר דיש לפנינו דעת ר"ת ודעימיה ודעת מגן אברהם ודעימיה דלא מהני לדידהו בנידון דידן, ודאי נקטינן להחמיר.

ספר הרדים

פרק עג

מצוות המסוגלות לרפאות חולי הנפש ולכפר עוון

עניית אמן יהא שמיה רבה בכל כוחו

הנה מצאנו לרבנותינו ז"ל שצאמרו (שבת קיט, ב) כל מי שעושה אמן יהא שמיה רבא בכל פחו אפילו הנה בו שמץ מינות מוחלין לו. והחמירו בזה בזה וצאמרו (ח"ג פנחס רכ, א) שצריך שיעצו על איבריו, ולענות בקול תקיף (זוהר ח"ב תרומה קכט, ב). ומי שישגיל לעשות כן הנה הוא מבשר שימחלו לו עונותיו אם לא ישוב לכסלה, הרי סגלה אחת.

זהירות בשמירת שבת

צאמרו (שבת קיח, ב), שכל תהיר וזריז בשמירת שבת בכל תנאיו ובכל דקדוקיו, אפילו עבד עבודה ונה קדור אגוש מוחלין לו, שצאמר (ישעיה נו, ב) 'שומר שבת מחללו', אל תקרי מחללו אלא מחול לו. ולא תקשה לך מה הוסיף בעשותו מצות שבת כדי לכפר עונותיו, הרי זו אחת מן המצוות שהנה הוא חייב בהן, דיש לומר דהזריז היתר הוא המכפר, וכן בעצנת אמן.

אמירת שירת הים בשמחה

כגון בשירת הים שאומרים בכל יום, לצאמר בקול ובשמחה רבה, כאלו אותה שעה יצא ממצרים, שצאמר (שמו"ר כד, ג; מדרש תהלים יח, א), 'ויסע משה את ישראל מים סוף' (שמות טו, כב) שהסיעם מצונותיהם, שנמחלו על ידי השירה שצאמרו, שכל מי שנעשה לו נס ואומר שירה מוחלין לו על כל עונותיו. והנה אחר שצאמרו ה' לומר שירה זו בכל יום כדכתב (שם, א) 'ויאמרו לאמר', וככתב רשב"י (זוהר ח"ב בשלח נד, ב) שרוצה לומר שנאמר אותה בכל יום בשמחה רבה קשעה ראשונה שצאמרו אותה, ודאי פח סגלתה כל יום קשעה ראשונה למחמירין.

ספר חסידים

סימן קנ"ה [המשך]

כשיבא לידך שום דבר שלא ברצון הקב"ה. ומפני הבושת אתה מונע אותו שקשה לעשות ומפליא בעיניך הדבר או שיש לך יצה"ר שמתגבר עליך לעבור או לעשות תחשוב אילו היית בשעת השמד הרי היו לך כל היסורים או מות בעבור הבורא שנאמר (שיר השירים א ג) על כן לעמות אהבך. ואם היו רוצים להרוג אותך או יסורים לעשות לך שנבחר מוות מחיים היית טובל וכל שכן זה הדבר שאינו כל כך גדול שמתגבר עליך יצרך ומקבל שכר טוב שאדם כופף את יצרו ממאה מצות שאין יצרו מסיתו ותוקפו עליה שהרי אמר אין שכר על המצוות שיעשו לעתיד לבא. עד שלא יבאו ימי הרעה אלו ימי הזקנה. ויגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ אלו ימי המשיח שאין בהם לא זכות ולא חובה לפיכך חוב לעשות אותו דבר שיצה"ר מתגבר עליו ומכניע את יצרו בעבור הבורא משאר מצוות שאין יצר רע עושה בהן שלא תאמר הרי המצוות שקולות קלה כחמורה ועון גדול נושא על מאה מצות שאין היצר מקטרג והוא עובר עליהם. יותר ממצוות שהיצר מקטרג עליהם. משל למלך בשר ודם שצוה לעבדיו ללכת במקום פלוני בא אחד לומר לעבדו אחד אל תלך במקום פלוני שהמלך שלחך ואני אתן לך לטריף ולקח לטריף ולא תלך וחבירו לא הלך פי' שאחד שנדר ליתן לו שני פשיטים הרי זה שלקח רק שני פשיטים יותר עונשו שבדבר קל ביטל רצון המלך. כך זה שחוטא בדבר שאין יצרו מתגבר עליו עונשו יותר גדול וכל דבר שבא לידך לעשות ואינך עושה מפני הבושת שיקראוך חסיד שוטה תחשוב כאלו היית בשעת השמד היית נהרג על עבירה קלה אפי' עוקתא דמסאנא וכ"ש שאכופף את יצרי המסור בידי ואם גנבת תורה ותעמוד לך. ואם הבושה מלבנת פניך הרי לך כקרבן כפרה ומוטב שתתביש בפני מאה ואל תתביש בפני כמה רבבות ובפני אותם עצמם לאחר מותך.

חידושים לפרשה

קדושת ארץ ישראל יצאה ביחד עם יעקב

ויצא יעקב. פירש רש"י כל זמן שהצדיק בעיר הוא הודרה כו'. דקשה לרש"י דלמה כתוב וילך חרנה הוה ליה לכתוב ויירד חרנה כפירש בכמה מקומות דההולך מארץ ישראל לחוץ לארץ כתיב ויירד שארץ ישראל גבוה מחוץ לארץ. אמנם עיקר דארץ ישראל גבוה ברוחניות הקדושה מחוץ לארץ לכן כתיב ויירד, מה שאין כן ביציאת הצדיק כיעקב אבינו עליו השלום כשיצא מבאר שבע פנה הודו, פירוש שההוד פנה והלך עמו וקדושת ארץ ישראל הלכה עמו והוא ההוד ולזה כתיב וילך חרנה ולא ויירד שיעקב לא ירד כלל. וזה כוונת חכמינו ז"ל

גם כן ומובא ברש"י בפסוק והנה אנכי עמך, שנעקר הר המוריה ובא לכאן עיני שם, כי יעקב היה מיצר על שהוצרך ללכת מארץ ישראל לחוץ לארץ. וכן פירש רש"י בפרשת ויגש (בראשית מו, ג) בפסוק אל תירא מרדה מצרימה עיני שם. לכן הראה לו השם יתברך שהר המוריה נעקר אצלו ובזה סימן שלא יתירא שבעבורו ילך עמו קדושת ארץ ישראל כמו שראה עתה שבעבורו הלך הר המוריה והבן.

יעקב אהב את רחל על שמסרה הסימנים

או יאמר, ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה. ויש לדקדק מה גם השני. ובוה יבואר פירוש רש"י על פסוק ויזכור אלהים את רחל, וזכר לה סימנין שמסרה לאחותה והשיתה מצירה שלא תעלה בגורלו של עשו. והנה לכאורה נראה מפירוש רש"י שהם שני טעמים ובאמת הוא טעם אחד, כי באמת איך שייך שיעקב אבינו יגרש את רחל בשביל שאין לה בנים הלא היו לו בנים מלאה ומשפחות ולמה יגרש את רחל אחר הנשואין בשביל שאין לה בנים ממנה. על כן נראה טעם אחד הוא, דהנה כתיב במדרש על פסוק ועיני לאה רכות, שהיו הבריות אומרים שני בנים לרבקה ושתי בנות ללבן כו' עיני שם. ונמצא בשעה שרחל מסרה הסימנים ללאה עדיין לא היתה יודעת שיעקב אבינו ישא גם אותה והיתה מצירה שלא תפול עכשיו בגורלו של עשו וזהו שפירש רש"י זכר לה הזכות שמסרה ללאה הסימנים. נמצא עכשיו שיעקב נשא את לאה והיא לא יודעת שיעקב ישא גם אותה והיתה יראה שלא תפול בגורלו של עשו כיון שיעקב נשא את לאה תשאר היא חס ושלוים בגורלו של עשו וזאת היה צר לה ואף על פי כן מסרה הסימנים ללאה. וזהו שפירש רש"י שמסרה הסימנים ללאה, נמצא ישא יעקב את לאה והיתה מצירה שעכשיו תפול בגורלו של עשו. ובוה יובן מה שכתוב במדרש שאחר כך שנודע ליעקב שרחל מסרה סימנין ללאה נפל שנאה ליעקב על רחל שמסרה הסימנים ללאה, ואחר כך כשנשא יעקב את רחל וידע שכל כוונתה לשם שמים ניתוסף לו אהבה יתירה לרחל. וזהו ויאהב גם את רחל מלאה, שניתוסף אהבה מלאה, כלומר בעבור לאה, רצה לומר שנודע לו עיקר כוונת רחל לשם שמים. וזהו גם את רחל מלאה, המ"ם מורה מהדבר הזה, כלומר שנודע לו צדקת רחל ואהבה יתירה ניתוסף לו.

יעקב היה נראה ללבן בדומה לו

למה נחבאת לברוח ותגנוב אותי ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשירים בתוך ובכנור. הכלל, יעקב אבינו הגם שלבן הרשע דיבר עמו ויעקב השיב לו בפה שלום אבל באמת בלבו היה מתחבא לעשות כל מעשיו ולדבר כל דבריו אל ה' לבדו רק שבפה היה נדמה ללבן הרשע, כי יעקב אבינו מחזיקו בדרכיו, כי באמת שונא הרשע לצדיק הגם שגמיע לו טוב בזה שהצדיק עמו אף על פי כן אי אפשר לרע לסבול הטוב ומרחקו ומשלחו ממנו, רק שהיה נדמה ללבן הרשע בזה שיעקב אבינו היה מדבר עמו כדבריו שהוא דומה לו ובוה היה מקרבו אבל אחר זה כאשר נתודע לו צדקת יעקב אבינו ותמיד בלבו היה מתחבא ובורח ממנו וכל מעשיו וכל דיבוריו צדקת ה' אז אמר כאשר נתודע לי עכשיו כי תמיד נחבאת, תמיד היית בורח ממני ולא הגדת לי, כי אלו הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשירים בתוך ובכנור, כי אין רצוני כלל בטוב, כי אין הרע סובל הטוב.

{ קדושת לוי' רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א }

נצור לשונך מרע

הלכות רכיכות ציור ה [המשך]

ומה מאד צריך להתגבר על עצמו, שלא לתת יד לכתחלה לאנשים הללו, דהיינו, שלא לריב עמם, רק יתחזק מאד, שלא להתחבר עמם כלל, כמו שכתוב {משלי א' יא טז}: אם יאמרו לך לכה אצנו וגו' מנע רגלך מנתקבם, פי רגליהם לרע ורצו וגו'. ואמרו חז"ל בעניות {פרק ה' משנה ו'}: מוטב שיקרא אדם שושנה כל ימיו, ואל יתנה רשע שעה אחת לפני המקום; ונקט לשון קריאה, לפי הענין ששיבד שם, אבל באמת נכון לאדם, שיעשה אפילו מעשה שטות בקידום, רק שלא יתנה עליו שם רשע, אפילו שעה אחת למעלה, ממה שמצינו בקרא אצל דוד, שיעשה עצמו פשוטה בבית אבימלך, כדי שלא יתפש בידו, קל וחמר לפני מלך המלכים הקדוש ברוך הוא. וגם ממה שאמרו חז"ל בחולין {דף ה'}: על הפסוק {תהלים לו ז'}: אדם ובהמה תושיע ה', אלו בני אדם, שהם ערומים בדת, ומשמים עצמם פכהמה. ועין ברכות {דף יט}: המוציא פלאים בבגדו וכו', מאי טעמא? אין חקמה וכו'.

וכן לילך ולבנות לאחד מהצדדים (ו) בגנות מעשי אבותיו, גם כן בכלל ליטנא בישא הוא, כמו שמבאר לעיל בכלל ד'.

(ה) כל הפרטים הנ"ל. וידע המעיין כי בדבר זה אינו מצוי שיושלמו כל הפרטים, ואפילו אי איתרמי שנשלמו אינו מותר לגלות רק קודם שנשחדך עמו, אבל אחר שנשחדך אסור לדבר מזה הענין כלל, כי מסתמא נתרצה לזה מאיזה טעם שהיה לו.

(ו) בגנות מעשה אבותיו. ועיין היטב באה"ע ב"סימן נ' ס"ה ובכית שמואל שם בסעיף קטן יא. (באר מים חיים)

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות

עמותת "פצדקה תפוצני" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלפליית ע"י מתן סיוע פלפליי החב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים

- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים

- חלוקת סלי לידה לילודת ולתינוק

- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-6091685 | 054-4785404

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד דררשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

ויקה מאבני המקום

"ויקה מאבני המקום וישם מראשותיו, וישכב במקום ההוא, וישכב יעקב בבקר, ויקח את האבן אשר שם מראשותיו".

חכמים אומרים בגמרא בחולין צא': כתוב: "ויקה מאבני המקום" המשמעות שלקח מספר אבנים, וכתוב: "ויקה את האבן אשר שם מראשותיו" מכאן שלקח רק אבן אחת?

אמר רבי יצחק: מלמד שנתקבצו כל אותן אבנים למקום אחד,

וכל אחת ואחת אומרת: "עלי יניח צדיק זה ראשו", וכולן נבלעו באחת.

אז התייבש מלמד אותנו: שהם נתקבצו למקום אחד וכל אחת אומרת: "עלי יניח הצדיק את ראשו", ואז נהפכו לאבן אחת. נבלעו כולם לאבן אחת.

וכן פרש גם רש"י: האבנים התחילו מריבות זו עם זו: זו אומרת: "עלי יניח צדיק את ראשו", זו אומרת: "עלי יניח צדיק את ראשו",

מיד עשה הקב"ה אבן אחת - וזאת שנאמר: "ויניח את האבן אשר שם מראשותיו".

צריכים להבין: מה העניין שהאבנים רבות זו עם זו? בודאי טמנו לנו בזה חכמים זכרונם לברכה רמז עמוק מאד.

אומרים חכמים זכרונם לברכה: יש בני אדם שהם זהירים במצוות שבין אדם למקום. אבל מזלזלין במצוות שבין אדם לחברו. ויש אנשים ההפך: זהירים במצוות בין אדם לחברו ומזלזלין בין מצוות בין אדם למקום. וכמובן שאלו ואלו טועים! שכן חייבים להיזהר גם במצוות בין אדם למקום וגם במצוות בין אדם לחברו, שהרי כולם נתנו מרועה אחד. איפה אנחנו רואים את זה?

בשני לוחות הברית, השם נתן לעם ישראל שני לוחות. על לוח אחד: נכתבו המצוות בין אדם למקום, "אנוכי השם אלוהיך", ו"לא יהיה לך אלוהים אחרים על פני, לא תשא את השם אלוהיך לשוא, זכור את יום השבת לקדשו" כל זה בצד אחד - בין אדם למקום.

על הלוח השני: נכתבו מצוות בין אדם לחברו, "לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, לא תענה ברעך, לא תחמוד".

והנה רואים שהקב"ה מסר את שני הלוחות הברית

יחד למשה רבינו, כדי להורות: שאסור חלילה לאיש ישראל לזלזל באחד מהם, ואי אפשר להפריד ביניהם, שהרי כולם נתנו כמקשה אחת.

לפי זה נוכל להבין את המריבה של האבנים: חכמים אומרים: "מיעוט" אבנים = שנים, כשאומרים אבנים, "ויקה מאבני המקום", לא כתוב כמה אבנים, כמה זה מיעוט של אבנים - שנים. מה כתוב: "ויקה מאבני המקום", הכוונה שיעקב אבינו לקח מאבני המקום, מהאבנים - הלוחות של הקב"ה, זה מה שאמרו לנו חכמים במתק לשונם.

האבנים התחילו לריב זו עם זו: כל אחת משני לוחות האבן רודף אחרי הצדיק ואמר לו: "עלי יניח צדיק את ראשו", כלומר: תשים את כובד המחשבה על מצוות בין אדם למקום, זו אומרת האבן השניה: "עלי יניח צדיק את ראשו", כל העיקר שישים את המחשבה של הצדיק על המצוות: בין אדם לחברו. מיד עשאן הקב"ה אבן אחת, לרמוז ליעקב שאין הבדל ביניהן כי כולם נתנו מרועה אחד. וצריך

הצדיק להניח מחשבתו על שניהן כאחד - בין מצוות של בין אדם למקום ובין מצוות שבין אדם לחברו. לכן כתוב בסוף: "ויקה את האבן אשר שם מראשותיו".

בהתחלה זה היה: "אבני" ואחרי שהשם עשאן אבן אחת, אז ניתן להבין שזה מה שצריך "ויקה את האבן אחת אשר שם מראשותיו". זה הרעיון שטמון בתוך זה.

עכשיו שני סיפורים; בין אדם למקום, בין אדם לחברו. אז ככה, סיפור ראשון: רבי יום טוב ליפא טייטלבוים ישב על כיסא הרבנות בעיר ממורוש סיגאט. הוא סבל שמה ממתנגדים שהיו לו בקהילה, הם לא הסתפקו בהטחת עלבון כנגד הרב, אלא הגיעו לא עלינו להרמת ידיים כלפיו וכלפי בני ביתו. יום אחד הסב בביתו עם קבוצת מקורבים מבני המקום, ושם עמם בדברי תורה. לפתע הושלכה אבן גדולה לתוך הבית, כמעט פגעה בראש של הרב, אחד המסובים הרים את האבן וטלטל אותה מיד ליד וקרא בזעם: "איזה אבן גדולה, זה ממש סכנת חיים, כמה רעים האנשים האלה, איך משליכים אבן כזאת גדולה כלפי רבנו בכוונה תחילה"?

רבי יום טוב ליפא טייטלבוים שיסע אותו ואמר לו: "חס וחולילה, להטיל דופי ביהודים כשרים, חס וחולילה, לא נחשדו ישראל להטיל אבנים גדולות

כאלה, אין זו אלא שהם הטילו אבנים קטנות, ואותן האבנים התחילו מריבות ביניהן, כל אחת אומרת: "אני ינוח על ראשו של הצדיק", ומתוך כך נעשו כל האבנים הקטנות לאבן אחת גדולה".

סיפור שני: מסופר על הרב הגאון רבי יונתן אייבישיץ זכר צדיק וקדוש לברכה: בילדותו שררה עניות גדולה בביתו, לא היה להם פת לאכול, פעם אחת קנה אביו לכבוד שבת מספר תפוחים והסתיר אותם תחת הכרית. הוא ידע את הפיקחות של רבי יונתן הבן שלו שאין דבר נעלם מעיניו. בכוקר ביום שבת בודק האב את התפוחים מתחת לכרית, ונוכח לדעת שרק תפוח אחד שוכן אחר כבוד מתחת לכרית, מיד קרא ליונתן הקטן, שאל אותו: "מה קורה?"

אז הוא ענה לו בפיקחות: "מצאנו אצל יעקב אבינו שהאבנים ששם מתחת לראשו רבו ביניהן, ולבסוף התחברו לאבן אחת, גם כאן, בשעה שהנחת את ראשך עליהן, כל התפוחים רבו ביניהן, ובסוף התחברו לתפוח אחד גדול".

אה! חכמי ישראל, שבת שלום.

מתוך הרצאתו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א

**בבית מדרש קהילות פז, בני ברק
בתאריך 23.11.2018**

**לשמיעת שיעורים והרצאות
חיגון
(גם מטלפון כשר)
02-3724787**

להעלאת כל עם ישראל שיפלו אויבינו ויחזרו כולם לשלום לביתם מהרה

לזיווג הגון מהרה יעקב בן אסיה אסתר אוריאל בן תקוה אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת קידנו ברק בן זייתה, יעקב בן עזיזה דוד בן רבקה

לעילוי נשמת זייתה בת סהלה הייט בת סמו חנה בת רומיה ע"ה

לעילוי נשמת ציון בן יהודה אבנר בן יהודה אפרים בן שושנה

להעלאת למוסדות 'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה מינה בת סימה יוחאי בן סילביה שרון תמר בת שלמה

לעילוי נשמת יוסף בן דונטה יוסף בן שושנה ימיני

שותפים בזיכוי הרבים

עלון תורני בתפוצה רחבה

העלון מופץ מדי שבוע לכל חלקי הארץ גם דיגיטלית באתרים מוכרים בעלי עשרות אלפי עוקבים כגון "דרשו", "בעולמם של חרדים" ועוד וכן ברשימות תפוצה גדולות

להעלחת כל עם ישראל שיפלו אויבינו ויחזרו כולם לשלום לביתם מהרה

זכות בזיכוי הרבים

הקדשה חד פעמית

הקדשה למשך חודש

הקדשה לשנה שלמה בעלון

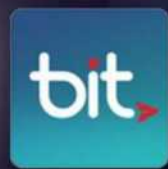
הזדרזו לזכות בהקדשה משלכם לרפואת\עילוי נשמת\הצלחה\זיווג וכו'

לפרטים חייגו\שלחו הודעה: 054-4785404 / 054-6091685

לקבלת העלון בחינם למייל\לנייד כל שבוע- להצטרפות לרשימת התפוצה ניתן לשלוח הודעה למספר הטלפון או למייל alon@gamah.org

סרקו לדף מאובטח לבחירת מסלול

בצדקה תכונני נמ"ח שלי מזון וסיוע לנוקדים